

Lục Tỉnh Tân Văn

Directeur Pétligue - L. MARTY
Gm Gêrôt - NGUYỄN-V. CỎA
ADMINISTRATION
BY REDACTION:
Saigon, Rue Cathala, 155 156 (1er Etage)

GIA BẢN:
Số 1, Trung-ty và Cao-mạc
Mỗi năm 3 \$ 00
Sáu tháng 3 \$ 00
Ba tháng 2 \$ 00
Mùa báo thì kể từ ngày
trở lại và ngày 15 cuối tháng
mà phải trả tiền trước

開新省六
MỖI TUẦN LẺ RA BA KỶ:
NGÀY THỨ HAI NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
Mỗi số báo là 0 1 0 4
TELEPHONE 57 170

GIA BẢN:
Số 1, Trung-ty và Cao-mạc
Mỗi năm 7 \$ 00
Sáu tháng 4 \$ 00
Ba tháng 2 \$ 25
On s'abonne sans frais dans
tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, s'adresser
à SAIGON: Aux bureaux du Journal
à HANOI: Aux bureaux du Trung-
Sic-Tân-Van
On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance

MỤC-LỤC

- 1 - Ông Maurice Long Tổng-thống Đông-dương.
- 2 - Lịch trần của ông Maurice Long.
- 3 - Tân Chánh-trị gia.
- 4 - Nói về vụ lập lãnh-sự China tại Saigon.
- 5 - Phái viễn-ra Bécxem chợ phiên Hà-nội
- 6 - Giảng lễ.
- 7 - Cuộc tuyên-cử Hội-đồng Thành-phố Saigon.
- 8 - Thông báo.
- 9 - Gia đình giáo dục kỳ.
- 10 - Một thú thúộc là nên hát
- 11 - Văn-uyển.
- 12 - Mua thuốc lá của nhà.
- 13 - Tự do diển dân.
- 14 - Thai
- 15 - Hướng truyền
- 16 - Tin Đông-dương.

TÂN CHÁNH-TRỊ GIA

(Nés politiciens)

Ông Maurice Long Tổng-Thống Đông-dương

Theo lời vô-tuyên diện Lyon ngày 12 Décembre, lại cũng theo tin Âu-Châu điện đã báo trước:

Ông Maurice Long, Thân-sĩ tỉnh Drôme đã đặc chỉ Tổng-Thống Đông-dương, thế cho ông Albert Sarraut đảng tái cử Thân-sĩ tỉnh Aube mà không trở qua ngôi Tổng-Thống Đông-dương này nữa.

Vô-tuyên diện Lyon tiếp rằng Thượng-nghị viện đã phê nhận bằng-cấp Tổng-Thống Đông-dương cho ông Thân-sĩ Maurice Long rồi.

LỊCH-TRẦN

CỦA

ông MAURICE LONG, tân Tổng-Thống, ĐÔNG-DƯƠNG

Nhờ có vô tuyên diện Lyon, khả quyết cùng ta rằng ông Maurice Long đã đặc chỉ Tổng-Thống Đông-dương; vậy trường bây giờ đây, bản-báo cũng nên bày cái lịch-trần của ngài cho bà-tanh Đông-dương tường tất.

Ông Maurice Long vẫn là người sanh trường tại hạt Crest thuộc tỉnh Drôme là tỉnh ngài mới đặc cử Thân-sĩ này. Ngày sanh của ngài nhằm ngày 15 Mars 1866, tỉnh lại tới ngày 15 Mars 1920, thì ngài đã đầy 53 tuổi.

Buổi đời xuất thân, ngài đặc cử Chánh-Phái-viên tỉnh Drôme, nên nhờ sức dân hạt Dié cũng thuộc tỉnh Drôme tiến cử ngài vào Thượng-nghị-viện.

Nhập viện rồi, ngài nhập phe Radical Socialiste, chánh-khởi báo tin ngài trở nên viên chức phe ấy.

Ngài gánh lo về phần thân xuất các kho tư và ghe phen ngài cũng có đôi luận giữa thượng-nghị.

Ngày nổi cơn khời lửa, ngài bị nhập ngũ tùng quân, tuy tuổi đã già mà cũng phải đi lính mà đến nơi nước như ông Albert Sarraut ngày nay

Hết chun quân lính, ngài trở vào thượng-nghị, ngài nạp một tờ bẩm luận về sự mê-cốc rất nên thâm diệu ai này đều kính phục khôn cùng.

Cũng như lúc tìm-thứ-y-diện tinh hoàn làm cho sự vận tải lương thảo ra đều Nhà-nước phải cần lo hơn hết, mà trong đó phúc của ông Maurice Long, có chỉ bày nhiều kế đáng cho là thượng-sách, nên khi ông Violette từ chức thượng-thư đại-lương, ông Thừa-tướng Painlevé liền triệu ngài vào mà này ban trọng trách ấy.

Cho đến khi lực-bộ của ông Painlevé hư sụp rồi, ngài mới trở về thượng-nghị viện.

Ngày nay, Chánh-phủ Dân-quốc có lòng tin cậy mà đề ngài ngồi làm đầu cõi này. Ngài sẽ tái hội với ông Monguillot là người ngài đã đặc trọng con làm quan đầu-phòng của ông Violette.

Ngọai trừ quan phạm đã kể, ông Maurice Long còn chức Trưng-sứ tại tòa Phức-an Paris.

L. T. T. V.

Trong kỳ nhóm hội-đồng Chánh-phủ Đông-dương tháng novembre 1919, quan Toàn-quyền Monguillot diễn-thuyết mà nói rằng ngài đã hiệp một ý quan Toàn-quyền Sarraut mà lo chấn-chỉnh cái chánh-sách cõi Đông-dương cho hiệp theo cái chánh-sách các nước kim-thời, đừng cho dân Annam hưởng cái hạnh-phước về sự chánh-trị khoan-nhân của Nhà-nước Langsa và đừng cho hoàn-toàn cái hy-vọng của dân Annam.

Quan Toàn-quyền Monguillot lại có mấy lời bồi như vậy: « Vậy chứ các tân-chánh-trị-gia mà khờ làm cho sự vậy đó, còn kêu nài chi nữa? Chương-trình nói trên đó chẳng phải là chương-trình của chúng nó chăng? Nếu nhắc lại các cuộc ta đã lập thành và các đều lo-liệu của ta, thì ta có đáng cái sự tin-cậy của chúng nó đừng mà để cho ta làm cho thành-tựu các đều lo-liệu ấy chăng? Hay là chúng nó tưởng ta chậm bước trong đảng tân-hóa và trông sự cải-lương mà đã lừa với chúng nó chăng? »

Nhắc lại đôi lời của quan Toàn-quyền Monguillot, thì ai cũng thấy rõ Chánh-phủ đành lòng lo cho hoàn-toàn cái sự cải-lương chánh-trị cõi Đông-dương tùy theo cái bề lẫn-hóa của dân Annam. Vậy thì quốc-dân chúng ta chẳng còn nghi-ngại chi nữa. Thế cái trình-độ lẫn-hóa của cả dân Annam ta ngày nay đây, nếu cái chương-trị h của quan Toàn-quyền Sarraut mà đảng tân-hy, thì cũng vừa thỏa-thỏa hy-vọng của chúng ta

Mỗi đây tôi xem báo Tribune Indigène số 234, có một bài đem « Ohé l'élite, » ký tên « dân Annam. »

Đọc rồi, tôi lại làm ta làm; một người dân Annam mà có cái văn-chương bút pháp như thế, thì ta người có học-vấn, có tài-nghĩa, thì chẳng hề khi nào bỏn lơn nơi nhà-giết, hăm-dọa hoàn-liệt theo như tuồng-loan-quốc dân-đảng bolschistes bên Thái-ây. Tron bài ấy, từ thủ đức vĩ, thì có một ý nói như, cao-gian những bực thượng-lưu như như là kẻ có học-thức, có tư-sắc, có quyền chánh-trị, có quyền thay mặt cho dân như là các hội-đồng nghị-viện; thông-trách các bực thượng-lưu ấy cái thế của Nhà-nước Langsa mà hiệp-chế dân, làm cho dân tăng-mạc; sự nặng nề cho và bao nhiêu sự khò-thảm đề cho dân chịu, còn phần vinh-hạnh giàu sang thì cậy oai của quan Langsa mà tóm thâu hưởng riêng một mình.

Ngày nay báo Tribune Indigène đem cái thói của loan-quốc dân-

đảng mà rải trong cõi Đông-dương làm cho rối lòng dân; báo ấy chia dân Annam ra làm hai phe: Một phe họ-lu là dân nghèo, dân đói, làm công việc nặng mà chịu thuế-vụ, và một bực thượng-lưu thì ở không nhưng mà hưởng phú-quí. Ấy là xử dân một nước, một chẳng-tộc chia đôi ba phe đảng đảng mà lại đối lẫn với nhau. Thiệt là độc, thiệt là ác!

Người nào mà chưa đến đây, mà chưa biết cái thế-cuộc xử này và đọc bài ấy, thì chắc rằng chánh-phủ Langsa chẳng có làm chi cho dân Annam đảng hưởng cái hạnh-phước văn-minh, duy có một đều hiệp chế dân Annam mà thôi!

Tôi xin người viết bài ấy hỏi lại kẻ trường-già lão-thành mà số sách cái thế cuộc Nam-kỳ hiện-trạng ngày nay với cái thế cuộc ngày xưa lối chừng đôi ba chục năm trước, vậy thì sẽ rõ hai cái thế-cuộc khác nhau xa là dường-nào. Nói đến đây, chắc làm sao người viết bài ấy cũng phải đổi rằng: Nếu dân Annam tân-hóa, thì dân các lân quốc cũng tân-hóa như dân Annam và còn mau hơn nữa. Chừng đó, tôi xin trả lời lại rằng: dân Annam tân hóa mau hơn các dân lân quốc đấy và chính có một đều chậm hơn người Langsa mà thôi, nếu ta chưa bằng tay ta là tại nơi ta: bốn chục năm trước Nhà-nước cần cho ta học thế giới-cử Langsa và cần cho ta nhập bộ dân Langsa, thì chúng ta từ chối, không chịu, cứ thủ-cửu bo-bo theo lối giáo-đức hủ-bại của china mà thôi.

Xin nói lại thế-cuộc xử ta ngày nay. Trong các loại xử ta, hệ quả học-sống thì vườn cây trái, còn trên đống thì ngó hết nhãn lực thì là ruộng ruộng ruộng, có khi ngang đống đống. Sự ấy chỉ rõ sự xung-túc của dân Annam và bao nhiêu vườn ruộng ấy là của người

XA SONG MAT-XAY
của Ông-dương

Con ngựa một sừng

HAO-VINH Công-ty
(HANG ANNAM)
166 Rue Lafayette, Saigon
AGENT EXCLUSIF

**Rượu mạnh hiệu DE JEAN đã thơm mà lại ngọt
làm cho những tay thợ rượu thầy đều khen ngợi
Chỉ một mình hãng Denis freres có trữ mà thôi**

Annam làm chủ hưởng dùng. Còn về sự giáo-dục, thì đã có trường đại-học tiểu-học, trường kỹ-nghệ, tuy chưa đầy đủ, song cũng vừa đủ cho dân Annam tân-hóa theo văn-minh kim-thời.

Xin hỏi người viết bài ấy nhờ học ở đâu và nhờ ai giáo dục mà trở nên người văn-minh bấy chừ ?

Nhà-nước Langsa hậu đãi phổ-cập từ bậc thượng-lưu cho đến bậc nghèo-khó. Bởi vậy cho nên đã thấy nhiều người xuất thân nơi hàn-gia nhờ giáo-dục của Nhà-nước Langsa mà đứng làm quan cho đến tột phẩm, lại thêm dựng gia-tru phú túc, vươn

ruộng huy-hoác; ấy vậy mà còn có kẻ chẳng những là không biết ơn của Nhà-nước Langsa mà lại còn kiếm chỗ mà trách quạnh Nhà-nước.

Nhà-nước Langsa rõ ràng trọng thành của ta mà lo cải-lương nhiều khoản về sự tân hóa của ta, nếu ta mà vô-hạnh gặp những người chưa thức thời-vụ, giả danh thay mặt cho dân Annam, mà thống trách Nhà-nước không nhằm chỗ, và gây hờn-giận trong các bậc người trong xứ này, vậy thì unction của thầy ta lập rền giáo-hóa theo lối văn-minh mấy mươi năm chầy.

NGUYỄN TRƯỜNG-PHÁT.

Nói về vụ lập lãnh-sự China tại Saigon

Và mấy chú « Thiểu niên thô bạo » của ta

Cái vụ lập lãnh-sự china tại Saigon cũng có lẽ... nhưng cái đầu có lẽ ấy nguyên bầy còn xa thiệt sự lắm; vậy mà mới đây cũng làm cho mấy chú « Thiểu niên thô bạo » trong báo Tribune indienne kinh hồn vía, cho đến nỗi mới hoặc theo lời phỏng vấn rồi sai lầm, đem vào trong báo ấy là một tờ báo quyết lòng xoi bói ông Ernest Outrey mà vu cáo bầy gang ông Outrey đặc cử rồi, thì muốn gắp cho việc lập lãnh-sự china tại Saigon thành thì lại:

Song báo-báo « Impartial » đã dẫn đủ các điều chứng nghiệm mà cho ai nấy đều biết chẳng bao giờ mà ông Phái-viên Nam-kỳ lại đi lo giúp những việc như thế, (1) Chúng tôi bày tỏ như vậy, làm như vậy tay bầy đầu đê chuyên đều thấy lạnh như như tấm nước đá, hết còn mong loan vu cho đứng Đại-biêu thì lại còn nói cho họ biết rằng nếu như cứ khi sự mà làm thất thường loạn tự cho sanh ra những đố tạo tập khách-trú Annam hiện thời, thì rồi cũng có ngày phải để cho lập lãnh-sự Chi-na, là một vụ trước khi chưa ai ngờ ngần gì đến hết mà chú « Thiểu niên thô bạo » Bùi-quang-Chiêu và chú « Thiểu niên thô bạo » Nguyễn-phủ-Khai đã xưng ra mà bắt hát om sòm. Vậy mà đến chúng tôi báo cáo trước công họ, thì tức thì hai tay đại biểu « Tân tư tưởng » liền đổi sạch ý kiến.

Thì khi đã rầy là (nói rằng rầy là cũng chẳng phải thái quá) ông Ernest Outrey

(1) Hãy đọc Lục-tính kỳ thứ tư tuần rồi, nơi bài « Nói về việc lập lãnh-sự Chi-na tại Saigon » thì rõ.

Phái-viên ra Bắc

Xem chợ phiên Hà-nội

Nhờ ơn Chánh-phủ định cho mười tám người thương mãi công nghệ Nam-kỳ ra Bắc xem chợ phiên Hà-nội, đáng mà rộng thấy nhiều nghe trong các cuộc đồng báo ta đã gây dựng nên việc cả tại xứ Bắc-kỳ, vậy ngày thứ bảy 13 Décembre 1919, này giờ ban mai các vị kẻ ra sau này đã xuống chiếc tàu « Manche » mà ra xứ Bắc.

MM. Trần-nguyên-Lượng, Tri-phủ, thay mặt cho hội Nông nghiệp tương tế Mytho; Nguyễn-thanh-

về vụ giúp giùm cho khách-trú mà ông không hề giúp giùm bao giờ, như vậy đó là quá thiệt cái đức tin của người phương đôn, của dân thành Constantinople (2). Và bài xích việc lập lãnh-sự Chi-na là một việc cách chừng 15 ngày đây thì mấy chú « Thiểu niên thô bạo » nói trên đây không chịu, mà bày giờ lại trông thúc kèn rung mà xin lập lãnh-sự ấy. Bởi vì hông nhưng bọn ấy lại mới kiếm được rằng lập lãnh-sự China, thì lợi cho họ nhiều, mà hại cho khách-trú cũng chẳng ít.

Chúng tôi cũng chẳng muốn kiếm tìm cho rõ biết trong hai cách ấy, thì cách nào là lợi cho đạo bản-quốc. Chúng tôi chỉ xét lấy cái đức mới trong hai tuần lễ, mà hai chủ không ấy, vội đã đòi thay kiến thức; Vậy mà lại dám tự xưng rằng mới ngày kia mới chủ sẽ chủ trương cái vận mạng cho dân tộc Annam.

Đồng theo cái cách định đoán đều nghị luận như vậy, thì rõ rằng rằng quá là một cái tự tưởng thiệt xứng đáng để mà phá hoại xứ sở, vận loạn ki cách trong nước. Bọn ấy cũng chẳng có chí là lạ, chỉ khác nào Ever Pasha và mấy người môn hạ mới trong vài năm mà làm cho cả quốc Turquie là một nước danh tiếng mà nay lại đã phải đứng lèn bại hoại.

(Dịch trong báo « Impartial »)

(2) Trong nguyên văn của « Impartial » thì chỉ mấy người ấy là Turques (Jeunes Turcs), nghĩa là một bọn thiếu niên bên nước Turquie là một bọn thô bạo chỉ lo phá hoại cho nhà sự nước sụp. Vì chữ « Jenne Turcs » nên đây mới nói là đức tin của.....

Liêm, thương nhơn tại Saigon; Trần-văn-Xuân, thư ký hội Nông-nghiệp tương tế Mytho; Nguyễn-ngọc-Chức, thương nhơn tại An-hóa; Nguyễn-văn-Nhung, thương nhơn tại Saigon; Ngô-văn-Huê, thương nhơn tại Chorlon; Bình thương nhơn tại Saigon; Tăng-văn-pha, thương nhơn tại Saigon; Nguyễn-tử-Thức, chủ bút Nam-Trung Nhựt-báo, và vài vị khác bên-quan không biết tên.

Mười một vị này đi thay mặt cho các người thương mãi công nghệ. Còn mấy vị kẻ ra sau đây đi xem chợ phiên đồng mà tính việc tự của mình:

MM. Nguyễn-hữu-Sanh, thương nhơn tại Saigon; Nguyễn-ngọc-Thơ, thương nhơn tại Saigon; Cai-lông-Danh, nghiệp chủ; Ba Tháo, nghiệp chủ; Hội-đồng Điền, nghiệp chủ.

Lại phòng Canh nông có định cho Hội-viên là M. Nguyễn-khắc-Cần cũng đi ra chợ phiên ấy mà xem về việc Canh nông.

Mấy vị Phái-viên đi thì có quan Tham-biện Soctrang là M. Bon và quan Giám-đốc Canh nông là M. Devraigne điều đình cho đến nơi mà xem các cuộc chợ hàng hũu.

Bên quán chức cho hai thương quan Langsa trên đây và mấy vị phái-viên cùng thương nhơn, nghiệp chủ ra về đều xui thuận. Các phái-viên sẽ coi đủ cuộc thương mãi công nghệ tại chợ phiên, hầu ngày sau tỏ bày cho đồng bang ở Nam-kỳ biết cách hay, thế giới, phương khéo, phép khôn, đáng mà tranh cuộc lý tài nơi xứ hội.

Chánh-phủ giúp cho Đồng-bang ta dự vào hội chợ phiên này là hữu ý cho chúng ta học tập cuộc thương mãi công nghệ lần lần tấn tới hoài. Phạm đồng người mắt thấy tai nghe những việc sanh hóa lý tài, thì tất nhiên trong đó ngày kia sẽ có người gặp dịp để thể thân tư bản mà làm nên đồ sộ. Nếu đồng-bang ta có ý xem xét cho kỹ các việc của người Bắc làm, ít ngày sau Nam-kỳ cũng sẽ có nhiều vị kinh doanh được như người Bắc vậy.

Trong cuộc tranh quyền lợi, ấy là một cách rèn luyện nghề mà tranh cho đồng sức cùng ngoại bang. Bên quan trong cho mấy vị phái viên tom góp cho đủ các điều chúng ta phải biết trong cuộc chợ phiên này.

CƯỚC TUYÊN-CỬ HỘI-ĐỒNG Thành-phố Saigon

Ngày 21 Decembre 1919

12 vị Hội-đồng tây-chức

12 người chúng bản xứ cử:

MM. Ardia, Arrousar, Baulous, Chalmel, Drabier, d'Enfer, Fomay, Frasseto, Bergier, Labbé, Mayo và Moutira.

Riêng bản tư-cử:

M. Henri Banc.

Riêng một bản nữa:

Me Monin.

Chúng ta biết còn ai ra tiếp nữa chẳng.

4 vị Hội-đồng làm-chức

4 bản riêng biệt:

10 người dự cử:

1° - MM. Kinh, Bình, Báo, Đông;

2° - MM. Sát, Bình, Lang;

3° - M. Nguyễn-văn-Hội;

4° - MM. Simon Gám (Nguyễn-văn) và Lê-văn-Bây.

Cũng chưa biết còn ai ra nữa chẳng; bầy giờ nên chức cho cả thấy nhiều may mà ít rui.

Gương tốt

Tại quận Mòcky hạt Centre có Thầy Hội-đồng Lê-văn-Giải nhà hào họ lớn, ruộng đất nhiều; mà lại trí thức cao, hết dạ nhiệt thành cùng chúng tộc.

Nhơn dịp này ngài rõ biết là khách-trú khi thì đồng báo ta. Nên ngài thương

kiếm cách này thế kia mà làm cho mình là đáng phần sự người Anam. Nào là làm nón làm khăn cho tới làm bánh trái thứ này thứ kia, v. v.

Nay lại mới nghe tin rằng ngài thiết ra một cái kẻ như vậy mới là tội chỉ cho chớ! Và lại ruộng đất của ngài thì nhiều, các nơi trong làng lũng đâu đâu cũng có. Ngài mới hỏi Tá-diên của ngài lại hết mà đặng rằng: Chớ như tới mùa lúa, trong Tá-diên của ngài ai có phần lúa dự để bán mà tiêu xài thì phải bán cho ngài hay là người Annam mua thì bán cũng y theo giá như vậy. Nếu người Tá-diên nào bắt tuần thì ngài sẽ lấy đất lại chẳng cho người ấy mua nữa. Làm như vậy thì có ai mà dám bán lúa cho khách-trú.

Những lời ấy mới nói ra thì ai cũng tưởng ngài lấy quyền riêng mà hiệp chế lòng dân đặng thù lợi cho ngài, chớ suy cho cùng xét cho tới, thì rõ là ngài dùng ý riêng mà thù lợi cho đồng chúng đê. Ngộ hầu mới lợi to chẳng cho khách-trú thâu được nữa.

Bởi vậy cho nên theo trí tuệ tôi tưởng thì chắc là ngài rõ thân lòng người Annam và đố theo tập đê độc của khách-trú. Hề chúng nó thì đặng báo ta chen ra làm ăn nghề nào mà nhảm cuộc lợi của chúng nó thì chúng nó ganh ghét nhau đâu này chặn đầu kia không cho đồng báo ta cắt lên được. Tỷ như tới mùa lúa, chúng nó nghe-chở nào có người Annam mua lúa thì chúng nó đi rào khắp trong làng xóm và trong đồng bãi mà phá giá. Chúng nó cũng biết giá lúa trong lúc đó là 3\$ 00 một tạ, mà nó nghe Annam mua 3\$ 00, thì nó trả lên 3\$ 10 một tạ. Làm như vậy thì sao? Người minh thương hề có lúa dự để bán thì cứ trông giá lên hoài. Nư ai mua cao hơn thì bán cho người ấy. Còn có vị chút tình riêng thì cũng kêu lại mà nói khách-trú mua tội lười, mại-gạt bạc. Nư Annam có mua bằng giá đó thì bán cho, còn không thì kêu khách-trú mà bán. Còn bọn khách-trú đi mua giá đó về không giá nào bày nghe chẳng thấy lên thì không chớ, về ra chẳng ai mua đặng hết. Chúng nó làm như vậy cho đồng báo ta đặng mua được. Bầy có mua được thì phải mua sơm chớ, đặng lo riết rồi nhai sạp, đồng-bầy ta dẹp nghề ấy thì liền thì còn có tội mại-gạt bọn không, mà sức tàn, mỏi.

Thì đây chúng ta mới ép các gạt gạt lại chẳng ta, người ra xa thiên thì thương không hay (không biết giá lúa thế nào. Giá trời nó nói sự, giá mắt nó nói rẻ, đặng mua mà lấy lợi cho nhiều. Còn chúng ta mán cả năm) một nhọc công trời thây.

Như vậy đồng-bào nghĩ thử coi! Thâm ực khổ! Vậy Thầy Hội đồng này mới nói như vậy, mà kén chế lòng người, mà ép gạt, đê độc hại lợi cho chúng nhân. Nên mới thiết kế buộc tá-diên của ngài như vậy. Thiệt là trí thức cao xa! Thiệt là đáng khen-làm lắm!

Nghe như ngài vậy thì làm ông quan lãnh phần trách nhiệm trong phần lũng mà thay mặt cho dân thiệt là đáng đùng. Và lại ngài đương thời nhai, chánh, tôi là chúng dân trong ước sao cho ngài đặng tái cử luôn luôn.

Ấy vậy chắc có lẽ các nơi khác nữa chớ háo gia cũng làm như gương của

CHƯ VỊ HÚT THUỐC ƠI!

Vị nào muốn hút ông điều hay là thuốc điều cho khỏi bệnh hoạn, thì hãy mua thuốc (LE GLOBE) Trái đất mà dùng thì vô hại. Thuốc này có một mình hãng Denis frères trừ mà thôi.

Thấy Hội đồng này vậy chớ chàng không. Nhưng mà lòng còn cầu nguyện sao cho lực châu chấu đồng hào đầu có đất diên nhiều hay là ít cũng đồng làm được như vậy hết, thì bọn khách-trú mới hết khi thì Annam ta là nam-mân-trú! là đoàn ầu-trí! mà lại cuộc tranh thương của chúng ta ngày nay mới kết quả đáng./ Thanh-thủy. — Bentre.

NGUYỄN-SẮC-CẨM đơn thư.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÁ BẠC VÀ GIÁ LỎA

Giá bạc kho nhà-nước... 121. 10
 Giá lúa, ta 100 kil. chỗ tôi nhà máy Chợ-lớn (bao trả lại) : 7500 tới 8500.

NAM-KY

(Cochinchine)

Cholon

Mắc cỡ quá!

Tên Nguyễn-thị-Xuyến, 19 tuổi ở Chợ-đui, tuy nghề mua bán bán bưng mà biết tiện tiện chỉ thú đến có dư bạc trăm sấm nư trang để dành chờ ngày xuất giá. Có tên Lê-văn-Kinh thấy nàng muốn kết duyên Tân-tân mà nàng không chịu, anh ta thù vậy phao năng rằng anh, trộm nư trang ấy. Xét ra thì không phải của gian nên ta năng về còn chàng và mắc cỡ sượng.

Con ai?

Thiền Giang-thị-Ky, 34 tuổi tình nhân của tên Ty làm cu-ly nhà bán Cholon có rằng bữa 9 Decembre lúc 6 giờ tôi đi thêm ra chợ gặp một đứa nhỏ đứng bơ ngỡ ngoài đường tưởng như đứa đi lạc. Thiền hỏi nó nó nói tên Thị-Cường, 10 tuổi, mồ côi cha mẹ, ở Bà-diêm, không ai nuôi nên đi bày kiếm ăn. Thiền thấy nói tội nghiệp đem về nuôi.

Khi nào có việc chi hi hạ muốn đãi đằng quan-khách mà chẳng dùng rượu Sâm-banh (Champagne) hiệu: **Tisane Marquis de Bergey** Thứ vừa. **Thì làm sao mà cho phỉ tình vui vẻ đáng** Rượu này có một mình hãng **Denis frères trừ mà thôi.**

Gia-đình giáo-dục ký

(Lý-thưởng của một nhà giáo-dục)
 Giở thu sách-sắc, oai thái-dương đã giảm xuống trầm phần; nhà làm ruộng cây mùa vừa xong, đã bắt đầu sấm-sưa chài lưới để đi săn đi cá. Kỳ nghỉ hè đã gần mãn, tôi cũng về nhà trường mà nhận học trò mới. Mỗi ngày có chín mươi người đến báo tên vào học. Có nhà chính tôn-trưng ở thành-kinh đưa con trẻ đến, có nhà mượn thầy đưa con trẻ đến, có nhà mượn bạn học trẻ đưa đến, có con

trẻ tự mình đến; kẻ ra người vào, cửa nhà trường mà lối chật như chôn nhám-môn. Tôi cũng hết sức ứng-đáp, không đòi với một người nào mà có điều sớ-suất. Vì tôi đã là trường-giao một trường phổ-hồng, phải lấy phổ-thông giáo-dục làm thiên-chức.

Phổ-thông giáo-dục là phải khiến cho mọi người trong xã-hội đều có lòng tin-giáo-dục như thù-ngịch; thế mà mình cho bắt bực làm cao, không tỏ ra tình liên-lạc, có khi người ta trông thấy cửa nhà trường đã sinh ra vô-cùng ác-cảm. Cho nên tôi đòi với mọi người trước còn thiếp-hiệp, sau sinh tin-tiêng, cũng là cái thiện-chức của kẻ đã hi-sinh về đường giáo-dục phải như thế.

Tôi vốn là người dễ tính, đềm việc giao-liệp lại càng vui-vẻ hơn nữa; trong nhà khách không để cho ai có ý hoài-ngi, hay ra khỏi nhà lại có ý chỉ-ngộ. Và nhờ những lúc vắng-lai sấm-lạp, mà thể-sát được đủ các mặt nhân-tình thế-thái, vì chức-nghiệp mỗi người một khác thì kiên-thức không ai giống ai; người thô-lạc lại hay làm họ văn-nhã; người hung-hạ lại hay ra ý công-tri; người giáo-biệt hay để cho người nói trước; người ngu-nhân hay nói việc lân-thận; hay cần nhả hơn thiện-thê là bọn quan-lại; người nghèo-hèn chỉ chăm chăm về lối kiếm ăn; người thù-giờ chỉ có chấp nghĩa kinh-chuyện; mấy ông già không ưng cho con trẻ tập thể-thảo; mấy bà già lại không muốn cho con học chữ sớ; thiên hinh vạn trạng, như mắt người không ai giống ai; có tức mới mà cũng buồn cười, cũng thêm trí-thức cho mình về sự kinh-nghiệm.

(Sau tiếp)

Hát bóng Cinema

Tại hãng Le la Pommeraye & Co
 Ở đường CATINAISON môn bài số 158
 Cho mượn đầy hát bóng, nhạc cụ, nhạc khí và nhiều hiệu khác.
 Bán máy hát bong, rọi sáng điện khí cùng rọi bằng hơi khí đá.
 Bán máy chụp điện khí để chụp trong nhà.

Một thứ thuốc là nên hút

Người Nam-Việt cứ phàn nàn rằng học đồng thiếu không đủ dùng, chúng là tràn ra ngoại-quốc. Sao không biết rằng ở tại mình cứ đi mua thuốc là của nước Trung-hoa, của xứ Algérie cũng những nơi khác, mà gây nên cái hiện-tượng ấy? Vậy chỉ nên mua thuốc là của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TY, vì những thuốc ấy trong ở đây theo những phương pháp thích-hợp, chế ở đây theo những

cách-thức đặc-biệt, khiến cho thuốc là ấy là thứ thuốc ngon hơn tất cả các thứ thuốc ở ngoại-quốc đem vào. Vậy nên hút thuốc chưa văn hiệu COO, hiệu SCARFALATI; thuốc đã văn hiệu COO, hiệu FAVORITES, ALIÉS, v. v. cũng những hiệu khác MANDARIN, BOUQUET, LORUS, hiệu NARCISSE là những thuốc của ĐÔNG-DƯƠNG YÊN-THẢO CÔNG-TY chế ra. Vì hút thuốc ấy tức là giúp những người đồng-bang trồng thuốc, và chế thuốc ấy. Mà lại là giữ được tiền bạc không mất ra ngoại-quốc vậy.

Văn Uyển

(Variété littéraire)

Đại Đồng Chung

(Tam thập ngữ thỉnh thỉnh thì)
 Chỉ duyên vị tình thì thời mộng, Trĩ sử nhân sao tính thế chung. Thấy việc đời xây trở khôn cùng, Chợt thức giấc vùng ngâm ít chữ. Găm từ lúc ngụ nơi linh tự, Tâm từ bị quyết giữ làm lành. Nguyễn công trời phò hộ chúng sanh, Thoải biến thâm vượt qua đống đá. Lân chuỗi hạt tượng kinh cửu không, Niệm nam-mô Phật tổ cao hoàng. Giúp tiêu tăng bốn đạo bình an, Đàng khuyến giáo lập đàng chân tế. Tiết trung-luôi gọi dùng một lễ, Niệm câu kinh cầu kẻ kiến cư.

Hết ai có độc lòng tu,
 Lỡ ai nghe tiếng công phu mây trôi:
 Bon... Bon... Bon...
 Chàng kêu kia nước ợ non,
 Trong hai mươi triệu đương ngon giắc hồ.
 Chàng kêu gà gáy té te,
 Đua nhau ai này giầy để kéo trư.
 Chàng kêu mà mặt gió mưa,
 Mấy trăm năm đã như đũa con sấu.
 Chàng kêu bê hóa con đầu,
 Đau lòng moi lợi biết đâu mà nhìn.
 Chàng kêu ác đạ chận chận,
 Tôi lui bao quân phẫn mình lo âu.
 Chàng kêu Nam Bắc đầu đầu,
 Sao không hóa hiệp còn lâu đợi ai.
 Chàng kêu thể sự cơn đau,
 Chải lo lo đến đứng nài nhọc công.
 Chàng kêu khách giữa non sông,
 Chung lưng buôn bán đăm lòng thương nhau.

Chàng kêu như chọc cựa sấu,
 Làm sao quyền lợi tóm thâu về gấu.
 Chàng kêu trại đứng tượng tượng,
 Phải đem hai chữ Ái, Thân ghi lòng (1).
 Chàng kêu ông hời thiên công,
 Xây đùm càn lợi, giúp trong buổi này.
 Chàng kêu trí thức ai đây,
 Làm cho nở mặt bầy chầy kéo... a!
 Chàng kêu đau đớn làm mà,
 Ngậm người râu tóc, cháu sa đôi hàng.
 Chàng kêu mấy triệu đồng-bang,
 Lo mau tằm bét kíp đang văn-minh.
 Chàng kêu mình phải thương-minh,
 Đừng nương quyền thế địch kinh hai nhau.
 Chàng kêu ai cũng có đầu,
 Lửa là lòn củi cơ cầu làm chi.
 Chàng kêu ăn ở theo thi,
 Khá lo công có cũng suy nước cũ.
 Chàng kêu ai chớ lơ thờ,

Đông tâm đồng lực há chớ khuôn xanh.
 Chàng kêu ai nở cho danh,
 Bàn nhà bản đất cho anh bầy-chà.
 Chàng kêu moi lợi của ta,
 Ai cho mấy bợn Si-na chen vào.
 Chàng kêu này hời đồng-bào,
 Khôn chẳng hay đại, đại nào có khôn.
 Chàng kêu ai có tình hời,
 Kề nhiều người ít bõ chốn phen này.
 Chàng kêu mấy tay văn xây,
 Hiệp nhau bán đó buôn đây tập rèn.
 Chàng kêu đầu lệ lau quen,
 Đưa tay vén thừ mây đen xem trời.
 Chàng kêu phải nhớ mây lờ,
 Đùng xao dạ sắt đứng đời lòng ngay.
 Chàng kêu đây cùng có ngày,
 Lợi kia trong lại thấy ngày rõ ràng.
 Chàng kêu chớ khờ không đàng,
 Bạc cơ trai gái tang hoàng cửa nhà.
 Chàng kêu chớ đăm rượu trà,
 Đùng mê nha phiến rồi mà hư thân.
 Chàng kêu gắng tình giấy lân,
 Khôn ngoan lợi hại xa gần lo toan.
 Chàng kêu cơ xảo đa đoan,
 Năm châu thế giới muốn ngàn lao thòng.
 Chàng kêu chường tộc tám đống,
 Sĩ kia hiệp đảng nông công hiệp phường.
 Chàng kêu hiệp bản tranh thương,
 Cho người biết mặt Việt thường nước ta.
 Chàng kêu vô số hàng hà,
 Nghe ra cay đắng xót xa trăm chiếu.
 Chàng kêu phảo mộng cảnh đầu,
 Bay cao liêng thấp cứu tiêu chẳng là.
 Chàng kêu đức Phật Thích-ca,
 Chứng minh cho thế nôm na há hàng.

Bon... Bon... Bon...
 (Lân chuỗi hạt niệm tâm kinh)
 Thú trại nhưt há sa,
 Việt nội đảng há bả,
 Viên lý tam đố khổ,
 Xuân sắc biến liên hoa.
 Ai há thiên xích lạng,
 Khó há văn trũng ba.
 Dục văn hời quyền lợi,
 Gấp cệp trực Si-na.
 Nguyễn : Thập phương chư Phật, quán khai đàn trí phò hóa đống-bào, tận tâm kiệt lực tu hiệp sư bốn đạo lợi tranh thương họg họg môn trường đản khương vật thú.
 Bon... Bon... Bon...

Xin tiền

Tôi hãng thật bây giờ có nhiều thuốc « Nam-Hồng-Tê » giả, bán tại Sài-gon và đều trong Lục-châu, tôi lo cho qui ông, qui bà, dùng lầm thuốc giả mạo ấy, chẳng những không hiệu nghiệm, mà còn hại-tỷ nữa. Vậy quí ông, quí bà, muốn dùng thuốc thật, xin quí ông, quí bà, đi đờng gót ngọc đến nhà tôi mà mua, tôi sẵn lòng tiếp rước và ân cần lo cho vui lòng qui ông, qui bà luôn.
 Nếu mua nơi khác thì tôi chẳng nhận là thuốc của tôi, vì trong cõi ĐÔNG-DƯƠNG này có một mình tôi có thuốc « Nam-Hồng-Tê » mà thôi.
 Đồn-kinh.
 Madame HIEN, chez M. J. TRAMM
 Ecole des Mécaniciens.
 SAIGON.

- Bon... Nam mô Bồ tát Chánh-phù Đại-pháp phật,
- Bon... Nam mô Đông-dương Tổng-thống Xa-rô phật,
- Bon... Nam mô Nam-kỳ Thông-độc Mạch-hê-rô phật,
- Bon... Nam mô Đại-vệ-tạp-chí phật,
- Bon... Nam mô Lục-linh-tân-vân phật,
- Bon... Nam mô Nam-trung-nhập-báo phật,
- Bon... Nam mô Nông-cổ-minh-dâm phật,
- Bon... Nam mô An-hà-như-báo phật,
- Bon... Nam mô Quốc-dân-liên-tăng phật,
- Bon... Nam mô Công-luận-báo phật,
- Bon... Nam mô Tử-báo phật.

Kính bái;
Si-ang Thường-Lạc
Ngũ An-hạnh linh từ
Hào-bình (B-Cléau)

(1) Ai thân. — Nghĩa là tương thân tương ái.

Hãy uống thử thứ rượu AMER HONORÉ
Là một thứ giải khát ngon thượng hạng
Chỉ một mình hãng Denis freres có trữ mà thôi.

Mua thuốc lá của nhà

Nên hút những hạng thuốc rất ngon chế tạo tại nhà máy thuốc lá Hanoi.
Kể ra mấy thứ sau này:
Thuốc hiệu « Con gà »
— « Con voi »
— « Đồng-minh »
Thuốc Cigarettes
— Đong ống 50 điếu hay 100 điếu.
— Ván rồi 10 điếu hay 20 điếu.
Mấy hạng thuốc này:
An-nam tổng
An-nam chi-tạo
An-nam bản
An-nam nên dùng.

TỰ DO DIỄN ĐĂNG
(Tribune libre)

Cách cảm tình của người xem hát (hát bội)
Tôi tánh không thích xem hát, vì chán biết nghề bi-kịch nước ta hãy còn theo lối cổ lắm, chẳng chịu tùy thời mà cải lương cho hợp lẽ.
Cách ra diễn cho đến từng hát không hợp thời chút nào, khi diễn phải trở lại càng thất cách thò bị lắm nữa. Thật là đáng buồn cho cái nghề hát bội của ta vô cùng vậy.
Khi tôi còn ở Nam-kỳ vì nể bạn lắm nên phải vào xem hát với bạn, hôm ấy là đêm thứ bảy (ban hát này có tiếng như)
Tôi với bạn tôi vào mua giấy ghế máy ở dưới lầu. Ngồi một chặp thì thấy nhữc đầu chóng mặt rồi vì mùi hôi-hám ở dưới đất bốc lên ở dưới đất lót bằng gạch đất ướt âm ẩm, người xem hát khác nhau, rút xuống gạch cá, chớ không tráng xi-mon cho khô ráo để quét dọn). Trong rạp hát không được thông hơi khoản khoản cho mấy, vì cơ sở lắm. Thế là một đêm khuyết diêm trong phép vệ sanh đó! Tôi mới than với bạn tôi không chịu lòng đi đôi giấy lên lầu.

N.đi trên lầu xem có hơi dễ chịu, vì có thoau thoang gió. Tôi cũng cố gắng ép lòng ngồi xem cho thò dạ bạn, chớ không biết thú vị là gì.
Đêm ấy hát hai xuất: xuất đầu hát Tống xuất sau hát Ngũ-Thử loạn Tống.
Khi Nguyễn soái Dương-lục-Sư bị binh bên Bắc-Phiên-Tiên-Hậu đánh cho bại tẩu hồi thành về thủ không dám ra tái chiến nữa, vì tu biết quân bên ta sức kém tài sơ địch không lại, thì ngài dự-đoán việc chinh chiến hãy còn lâu, nên mới mặt ngài sai Tiểu-Tăng về nước gia-quyển ra sum hiệp, một mặt lại sai Mạnh-Lương lên cầu cứu với Ngũ-Lang Hòa-thượng là anh ruột ngài.
Bà Dương phu nhân tiếp được mang thơ của chồng thuật lại việc bất lợi quân binh thì bà và cả nhà đều khóc than ối. Chứng điều con-phiên, bà kêu Dương-tôn Báo lại bà an ủi mọi điều, biểu ở lại nhà chuyên cần đến sách mai sau thành tài có ra phò vua giúp nước. Xong rồi bà troàn gia đình sửa sang đồ đạc lại còn việc nhà thì bủn thạc cho tôi ở trong nhà gia giữ.

Xem lời đoạn này mới thêm phiến! Cò, Mè, Chi, của Dương-tôn-Báo, mỗi người ra hát mỗi câu đặng tam biệt Dương-tôn-Báo, mà bà nào cũng chơng tay lên vai cậu Dương thiếu đầu, muốn hôn. Cậu Dương cũng vậy, vịn tay lên vai lại. Đó, có khó coi hay chưa?

Hỏi rằng: hát bội là diễn lại sự tích đời xưa, thì ít nữa ta phải diễn làm sao cho mường tượng như sự thật vậy mới hay cho, cái này diễn đã không hệt không giống thì chớ lại pha vào cái cách chi chỉ vô luân thường đạo lý vậy. Than ôi! Ngũ-luân Á-châu này xưa nay tôn-nghiêm lắm, ông cha, bà mẹ, em trai, chị gái có ngồi hạng phân minh, đâu có xáo-lộn không có trật tự trong chốn gia đình như vậy bao giờ.

Coi đến đây tôi cáo lỗi với bạn xin ra ngoài kiếm đồ giải khát. Bạn tôi tánh thích xem hát, bắt đặc dĩ ểng phải theo tôi ra ngoài.

Tôi với bạn tôi vào một hàng bán rượu tây, ở kế đó mà dùng rượu khõe, rồi ngồi trò chuyện chơi cho mát lòng thê. Mãi cho đến nửa đêm mới vào xem xuất sau. Xuất này hát 5 con chuột tu-luyện ngoại ngàn năm thành hình, nay hạ xuống trần-giới đặng hưởng mùi đời.
Năm con chuột xuống trần ra hình Hoàng-thái-Hầu, Thiên-tử, Báo-công, Thử-tướng và tên học trò Lâm cho tráo Tống rồi loạn, không thể phân xử được vụ kiện tên chuột này.
Đoạn này lại làm cho trái tai chướng mắt người đi xem hát thêm nữa.

1° — Di-đoan thái quá, chuột này mà hóa ra binh người được.
2° — Lễ thì nhĩ Hoàng-thái-Hầu (1 bà thiết 1 bà giả) nhĩ Thiên-Tử (1 ông thiết 1 ông giả) phải dùng lời thanh-cao thuần-nhã mà đối đãi với nhau, có đâu lại kêu con mẹ này thảng cha kia v... có khó nghe chưa! Đã đồng vai vua chúa thì không được phép diễn như thế bao giờ.
Đồng hồ đồ ba tiếng, tôi nhủ bạn tôi ra về. Bạn tôi người có học thức rộng nhưng tánh ý ón-hòa thuần-hậu ít hay nói, thường lấy cái nhần-giới khảo-cứu việc đời thôi.

Vài câu bàn thêm. — Bạn hát này có nhiều bức tranh cảnh (fonds) vẽ thật tinh tình nhưng mà thất cách.
Vẽ lâu đài mà người ngồi xem hát ngo tay quan chỉ đem ngoài ngoài vách ngoài rào cá, chớ không phải ngồi trong đền, Thế có phải là thất cách hay không? Mấy bức khác cũng vậy, duy có bức vẽ sơn thủy là hiệp với cảnh đi đường mà thôi.
Hát-bội chẳng nên hát di-đoan lắm.
Chúng ta ngày nay đã tinh ngộ rồi nên trừ liệu thế nào mà phá đôi cái thành huyền-hào xưa Tàu xây dựng lên để làm cho mê-hoặc lòng dân choi chông tâm đấng-trị, đấng đặc đấng em cháu ra khỏi chốn hắc-âm lối-tám-đy, mới phải cho.
Nghệ hát bội lại thường có quan hệ đến đoạn lắm, chớ không phải trò ba-lớn đặng lấy đầu ầu. Nên cần phải chọn lấy tướng mà hát cho có trung-quan, hiên-phu, tín-bản, trong-thầy (ấy mới duy trì phong-hóa nước nhà lại được) cho bạn thiếu-niên óc con non kia triêm nhiệm vào trong não nó, cái hay cái tốt cái tai cái giỏi của cổ-nhân, đặng hằng sửa sang tâm hạnh ăn ở theo đường đạo-nghĩa.
Được như vậy thì hát-bội bỏ ịch cho quốc-dân ta lắm lắm.
Đấy nói qua hát-bội ở Trường-an (Huế). — Nhân được nghỉ hai ngày lễ Toussaint, tôi đi xe lửa ra Huế đặng trước là thăm bạn đồng-chí, sau là ngắm phong-cảnh nhân-vật ở Trường-an coi có thay đổi nhiều hay chăng vì đã lâu chưa thừa dịp được.
Ra tới nơi bị mưa to gió lớn giam cầm trong nhà bạn không đi đâu được. Tôi lại có mấy bạn đồng-sự tới ở Tourane ra Huế đến rủ tôi đi xem hát cho tiêu-khien vì trời đã quá khuya rồi. Tôi từ chối nói mưa lạnh đường sá dơ nhớp đi bất tiện lắm, bạn tôi đồng trả lời, đã có xe thuê sẵn rồi. Khi ấy tôi cũng vâng ý theo bạn chớ vui lòng.
Chúng tôi chọn rạp hát nào hát hay hơn và tốt đẹp mát mẻ hơn vào xem.
Vào mua giấy lâu ngồi. Thấy trong rạp hát hai bên có cửa sổ to, mua hè nóng thì chống lên, mùa đông lạnh thì sập xuống. Trên lầu dưới lầu chỉ để có quạt kéo, dưới đất và trên sân-khẩu lót bằng gạch đất nhũ (Trên sân-khẩu nền lót bằng ván là phải hợp. Vì trong khi nhũ mưa rui có bị ngã té cũng bị đau, không mấy khi bị thương. Tôi xem kỹ ở dưới đất không âm-ướt lắm vì nhờ mở cửa sổ gió lọt vào rất khô ráo nhưng cũng chưa toàn sạch được) Rạp hát cất rộng rãi, cách sắp đặt chỗ ngồi rất khéo lắm có thể chứa được ngoài ngàn người ngồi coi hát. Nam, Nữ dễ phân biệt ra hai nơi.
Đêm ấy hát Đường-Triết-Hiến-San đánh không lại Dương-Phàm chớ triệu Phan-Lê-Hoa. (Rạp hát này toàn tinh là đờn bà con gái hát, có đờn ông nhắc tướng mà thôi).
Hát-bội ở đây thua kém hát-bội ở Nam-kỳ nhiều đi đờng bỏ tịch mau mà không bằng nhưng có đó là hát chính chắn hơn vì có những nhữc tưởng lại khi hát không kéo đờn lỗi kèn, nên nghe rõ từ câu hát. Ở Nam-kỳ bị kèn trống lấp hết chẳng nghe chi được cả Côn đờn loạn thì giọng ghay hết.
Vài câu bàn thêm. — Người đờn bà bên Châu-Á này tánh-chất ón-thuần hòa-nhã, hay ngại ngừng hay

hỗ thẹn, chẳng khi nào dám ra giữa đám đông người mà phô diễn một lời chi. Bởi thế cho nên hát-bội toàn tinh là đờn ông cả. Sau này lên lầu mới có đờn bà ra đờng vai của đờn bà. Chúng ta cứ xem ngay con hát Tàu thì rõ, đờn ông già đờn bà là làm tướng. Một bạn hát có chững vai con đờn xâm thật mà thòi, có bạn không tron. Đờn bà người ta sao có giá-trị làm vậy, còn đờn bà Annam ta thì...?

Càng nghĩ càng thêm đau đớn trong lòng. Hòa-Công khéo cay nghiệt thật. Nỡ để cho giống người yếu đuối, mềm-mòng, yếu-điêu-điệu-dàng ngày nay ra giữa đờng người (đủ cả các hạng người) mà hách đờn, này ngược, eo lưng, beo đít, găm thét thị khờ khạo biết là chừng nào (thường hai chỗ con đờng vai Dương-Phàm phải rắng cho hết căn-cốt là hết làm cho đi đờng cho xứng với vai của mình đờng).

Không biết ông Thủy-Tô ngày xưa đặc đề ra các tướng hát có dự-đoán sau này đờn bà phải ra hát thay thế cho đờn ông không?

Chẳng hay nước lễ-văn đời này ngày sau cộp thay thay đổi đổi cách nào nữa thôi?

Tướng không nên trách trời mà chẳng nên trách chi cổ-nhân, chỉ trách riêng ông Bầu gánh mà thôi. Sao ông lễ lắm vậy, ông vì cái tu lợi mà nỡ đem vùi lấp cái thần người đờn bà trong đờng tuổi nhục thái thâm quá vậy.

Tôi cũng đã dự biết tánh ông rồi, ông dùng người đờn bà hát, trước là ông trừu miêng nói cái đàng quyền dự bọn thiếu-niên đó chi, sau là đờn bà hát không bẻ tiếng, hát được đời đời mãi mãi để cho ông thủ lợi cho lâu dài.

Cũng vì cái lòng nhiet-thành nên có mấy lời bình-luận trên trang giấy này.

LE-VAN TIEN,
Tự là: Quang-U, Tourane.

THAI S 3
Đám nhữc cốt nhữc tử sinh, Còn nhiều kết cổ ngâm vành vẽ sau.

Xuất mớc
Tổn một thứ cày.

Casino de Saigon
Nhà hát bóng Casino Saigon là một nhà hát bóng đúng bực nhưt hơn hết trong coi Nam-kỳ này vì những hình hát đều là làm tại nhà Pathé frères là nhà có danh tiếng hơn hết bên Pháp-quốc về hình rạp. Hay đờn coi.

Tuần này có hát tuồn. Thị-minh.

Rượu chác hảo hạng của AUGUSTE MATTEI làm tại bên xứ Corse, đã ngon vô song mà lại ngọt vô cùng.
Ai mua thì phải hỏi cho đặng tên AUGUSTE MATTEI.
Rượu này nói Đông-dương chỉ có một mình hãng Denis freres trữ mà thôi.

THAI (Devnetics)
Kể ra mấy hạng thuốc lá tại nhà máy thuốc lá Hanoi.
Kể ra mấy thứ sau này:
Thuốc hiệu « Con gà »
— « Con voi »
— « Đồng-minh »
Thuốc Cigarettes
— Đong ống 50 điếu hay 100 điếu.
— Ván rồi 10 điếu hay 20 điếu.
Mấy hạng thuốc này:
An-nam tổng
An-nam chi-tạo
An-nam bản
An-nam nên dùng.

Casino de Saigon
Nhà hát bóng Casino Saigon là một nhà hát bóng đúng bực nhưt hơn hết trong coi Nam-kỳ này vì những hình hát đều là làm tại nhà Pathé frères là nhà có danh tiếng hơn hết bên Pháp-quốc về hình rạp. Hay đờn coi.
Tuần này có hát tuồn. Thị-minh.

HƯƠNG TRUYỀN

(Echo)

Thư

Nhóm chợ ban đêm.

Ở làng Phúc cam gần Kinh-thành độ một kilômetre, dân cư liên lạc, trên bờ dưới sông xem cảnh-trí rất nên-trừ-mặt. Dân sự lo lắng ăn làm siêng-sáng thật nên mừng thay; vì thế mà trong làng nếm người sang-quí phủ-hủu ai mới vào trong làng thấy nhà của vườn-tược quan khiết tá-mộ cũng sanh lòng ao ước; nhưng phải biết rằng, xem thấy đó là những sự thành-hiệu của người ta, mà sự thành-hiệu ấy cũng nhờ việc buôn-bán, nghề-nghiệp nuôi-chăn, và chế-tạo cũng sự cần-mẫn, tưởng nên kè qua mấy lời sau này cũng là một gương tốt của người ta; làng ấy toàn là người có đạo cả, trong làng có cái Nhà-thờ rất lớn, lại có nhà Phức-viên; trong nhà Phức có một tiệm thứ lụa rất đẹp-chất, bán khắp nơi, một tiệm nấu-rượu rất to ở gần bờ-sông, ấy là nơi giã được làm công việc và sự nuôi-chăn ở trong làng, như là hèm rượu một tiệm ấy đem ra nuôi trót mấy ngàn con heo, và nhiều nhà ở làng ấy làm nghề nấu-rượu mà bóa giã, và cũng làm người chuyên nghề làm cùi, nấu rượu mà đủ ăn tiêu lại dư-lạt, ngoài những việc ấy lại có làm người làm lãn-hiền, thâu khoán toàn là sự công-tác, kiến-tạo lớn lao cả. Cũng việc ruộng-vườn trồng-trật hoặc bán-buôn đôi-chác đều có. Làng ấy lại có một nghề, Công-tác riêng: là nghề chằm nón-lá, từ con nit, đôn-bà, bà-giã, đôn-ông, làm người biết làm, mà nón ấy bán khắp xứ. Suốt ngày mặc công này việc khác, cho nên bao nhiêu nón này phải bán ban đêm vì thế mà có nhóm một cái chợ trong làng để bán nón và những tạp-vật nhỏ mọn khác. Chợ ấy làm nào cũng đông từ sáu giờ đến chín giờ, trong chợ những con gái đôn-bà rất đông, trong mỗi một đêm bán ước quá vài trăm cái nón, cũng những vật-liệu như là: Sườn, chỉ, lá, khuôn v. v. Xem như thế thì biết rằng làng ấy đã nên một làng có đủ cách thức làm-ăn, buôn-bán, vì thế mà tạo thành cái phong quang trong hương đáng lắm về nên xinh. Tưởng làng nào xứ nào cũng nơi theo đó, tuy rằng đại-dồng tiêu-di mặc dầu cũng không đến nỗi bán khổ thiết-thán mà lại khỏi ai chê bai được, rằng không nghề không việc thì không nên ở giữa cạnh-tranh thời-đại này.

Trường-Hồ đặc-Đệ.

Trường tư Hồ-đặc-Đệ, là của quan Thị-lang Bộ-học Hồ-Bân lập ra. Hiện nay có đến 200 học trò chia làm năm lớp. Trước đã nói rồi thì lúc lập ra đến nay, độ hai tháng; vẫn thuê nhà ở ngoài phố bấy giờ vẫn Co-mạt có tàu Hoàng-đề xin đi trường ấy vào trong thành, đã được thầy phê ban cho một số quan thư ở trong thành để lập

Tôi chỉ dùng có một thứ giầy NIL mà thôi giầy này là thứ giầy vẫn thuộc điều. To như là của một mình hãng Denis Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

trường đó. Ấy là nhờ ân Thiên-tử khoan nơn ái nhân, trong sự khai hóa cho dân, đã tỏ hết lòng đại độ; tưởng các sĩ-tử nên hết sức lo lắng mà khác lễ-tiến-tu, trước đó lòng gọi ăn mưa một cao thâm, sau khi phụ lòng quan Hộ-đại-nhơn đã có công gây dựng được một cuộc khai-hóa hay ho thật nên quý hóa lắm vậy.

Vật đình làng là nơi kim-băng

Nước ta có lệ tục từ xưa nay mỗi khóa thì, làng nào có học-trò đậu ông tú ông cử thời lảng ấy trồng-xóm có mở xe võng đờu về làng, xem rất linh đình, rồi lại vật bò heo yến-ân. Mọi đây lại mỗi khi học-trò đậu được-Tuyển-sanh cũng có làng rước như thế vì hiêm hồi nên cũng qui trong vậy. Tục ấy tuy đã bỏ, vì sinh nhiều sự phiền phí cho làng. Theo Học-chánh-đồng qui mới thì những học-đầu chỉ yết tên tại đình làng mà thôi. Bởi thế chớ nên tên những người học-đầu bằng-cấp trung-học năm nay thì yết tại đình làng. Ấy cũng là một sự vinh-hiến, đã không lên phi, mà sự thể danh-giá cũng trọng như là Kim-băng đề-danh vậy.

Trung-cửu đẳng-cao

Mấy năm trước đến hôm mồng-chín tháng chín, ở trong thành ngoài phố, những người tao-nhả phong-lưu rủ nhau làm tiệc tàn trà rượu, đem lên núi Ngự-bình, hoặc các nơi thanh cao, hội thân-bằng mà yến-ân, ngâm-vịnh, ấy là bất-chước cách phong-lưu du-ngọa, của Trung-hoa, tưởng cũng một thú tao-nhả lắm vậy. Ngày ấy chẳng phải là một mình dân ông du-ngọa mà thôi đâu, cho đến con gái đàn bà ở xứ này cũng đua nhau ăn mặc trang-xức, đến hôm ấy tuy dưới gốc bàng-tùng kiêu-bà là những chất gạo tuyết lảng sương, mà thường thấy những đóa Trà-mỹ, Thược-Nhược, đầu không phải mùa, cũng vẫn đua tươi khoe thắm. Còn

nhớ câu thơ của nàng Mộng-Liên, là ái thiếp của quan Ân Tam-xuyên, đang lúc có thai, đi chơi Trung-cửu vịnh rằng: *Cải nhành hoa vàng đầy mai tóc, Theo dõi nghiêng bát trời đa mang*, (mang có ý nói đang lúc có thai đưng « có mang ») Lúc bấy giờ lấy câu ấy làm một lời ý ngữ, mà diễm-truyền khắp đương thời Cách học mười-lăm năm thì sự thuộc phong tao như thế, mà nay thì xem cái tiết Trung-cửu lại là một cách du-dang lắm — Mọi rồi hôm Trung-cửu trời trời mưa gió trời bụi, mà đây đường cũng thấy xe-xe ngựa-ngựa, Nam-thanh Nữ-tử đua nhau đi rất đông, chiều lại về thấy ướt như tắm, mà phông bụi có câu gì nhai-thoi, thì không ai ngắm vịnh được đâu gì; chỉ có ngắm nước mưa rơi hết cả quần áo; thế thì không có lý thú gì cả. mà đi chơi làm chi cho vô ích, rồi bị phong hàn cảm mạo e phải chích quinine.

Thời xin các câu các có, bỏ thú ấy đi rảnh, và chẳng cái thú Trung-cửu là không phải là tiết của nước ta đâu, کیا như tiết « Hưng-Quốc khánh-niệm » ngày mồng-hai tháng năm, mới thiết là một ngày tiết lễ riêng của nòi giống, nước nhà ta vậy.

Tin Đông-dương

Quang-ngai

Chết đời
Bữa 25 tháng chín ta, có một người độ trên dưới 20 tuổi, nằm chết trước ngõ trường Đốc.
Quan Cảnh-sát trình với quan trên, khám xét xong, quá là chết đời, mới sức làng sơ-tử chôn cất.
Mùa màng mất, vật thực không đủ dùng, phần nhiều những người vô nghệ sang nhai, phải chịu chết đời, tình cảnh khá thương thay!

Đánh gãy tay

Hôm nọ trời mưa to, người cai coi này chỗ máy lọc nước, sai mấy tên khố-sai lấy tranh chẻ củi ấy lại, kéo sự trời với đi. Tên ta kia không chịu làm, mới lại làm sao đó, người cai giận, xích cả cuộc đánh, tên ta ở tay lên đờ, cần cuộc xuống mạnh quá, trúng nhằm cánh tay bị gãy ngang.

Lập tức kháng tên kia đến nhà thương chẩn trị, có người cai phải tòng giam, chưa rõ sẽ ra thế nào.

Bung trộm mằm cơm

Chiều thứ năm hôm nọ nhà thầy kia cấp sũa ăn cơm tối.

Người đầu bếp bung mằm cơm lên, để nhà trên, thấy thầy ruộng nhà bếp kêu có vợ lên ăn cơm luôn, có đường mằm tay, nên thầy ta dưng đi một chút. Có anh tay, vợ chồng kéo nhau lên ăn, thì ai đã bung mằm cơm đi mà rồi, chạy kiểm cũng không thấy ai cả.
Nhìn nhau mà dợc cười, phải lo sửa soạn đồ ăn khác.

Quảng-cao

Trộm trâu

Nhà ông cử ở làng Phố-quí có đ. rợ cấp trâu cày, nghe nói quá lắm. Một tên kia quản tr bò vào đất của ông một một. Họ theo dấu đi tìm mãi đến mé sông kia thì biết tìm hơi. Kề lên ruộng người sang sông cũng không ra mới. Lần òi này của ông có trâu cày để định sửa sang vụ tháng ba đó; họ thiếu trâu nên đến làm cách Mạnh Lương mượn ngựa, nay họ mượn trâu ông về dăng đờ đờ.

Quyển gi

Mới đây ở xóm Chàng-củ có một người khách trẻ kia, không biết cây quyền gì mà ra trời buộc một đũa tre kia đương đứng chơi trước đường. Xóm giêng đến nói năng xin tha cho đũa tre thì khách ấy lại tưởng đũa tre làm trẻ thêm. Có người hỏi vì có gì? Chà tay tay chẻ lên trường nhà nói rằng đũa ấy lấy than bôi đen trường nhà chửi Vồ ty, trường chú cao mà đũa tre có bác gẻ thì có lẽ mới với được mà bôi đen đũa chửi cao ấy, mà giữa ban ngày trẻ nào dám bắt gẻ ra đó mà hoang giả mặt thiên hạ ấy? Thiên hạ nói đùa chứ không nghe còn trách họ có tức thì ra trình Co. Họ đi trình liền. Ông có đũa không bình vì ai cả, xét ra chú khách trẻ vô lý, thì oai hiệp con nít, ông đòi bỏ tù, sau phạt một đồng bạc đũa về, đũa ty này không được tái phạm nữa.

Ta với ta

Bữa 1er décembre, giữa phố pont japonais nghe có tiếng la làng-la làng. Xem ra thì có một đám khách kia đi tới một cụ nhà quê, cụ này tay kẹp tráp, xin học kỹ thuật, mà không dám ra coi chộp đầu người ta. Khi mới người dưng sau đó trong đám, cụ này cụ chẳng dùng câu chữ. Cụ này cụ được chạy đi la làng-la làng đầu đó! Chỉ tức khí ấy mấy người lính tuần cảnh đầu mặt cả. Thiên hạ ai cũng không thèm nói, thém được thế các cuộc cỡ khổ vô đầu cụ cụ quê mùa kia luôn. Nếu cháu mày thì cha thím cụ phước làm! Annam với nhau sao cụ này cụ kia, mà không được như vậy? (H)

một mình hãng Denis-frères đại-lý cả Đông-dương thứ hộp quẹt này.

Hộp quẹt này khắp nơi dưng bán, chỉ một su nhỏ một hộp mà thôi

TU !! ... Mấy lấy cái xe này chạy xuống VUA-THUỐC ANNAM, của Mr E. ĐÀU, ở đường này là ta, nhà số 58; mà mua một đồng bạc Thuốc Govap Sài-sơn.
5 gói, thứ ba-liên.
BIỂU ĐƠN: 15 gói, thứ hạ-tiên.
20 gói, thứ một-tiền.
MAU LÊN ?? ..
Rời hỏi luôn trong VUA giả bán-sĩ một Lang Thuốc-Gô là bao nhiêu ??

Vậy từ đây sắp đến để tôi chịu khó chạy xuống VUA đó Sĩ Thuốc là về BẮN.
Đã khỏi mất công cật, lại đem được Thuốc ngon, mà cũng thấy lợi vậy... khờ ru ... Thưa !! ... Giá Bán-Lê đây đã thấy đờ Huế-Hồng một đồng lời ba bác, còn Bán-Sĩ chắc cũng vậy chứ gì !! ... Ờy !! ... Hỡi hỏi thử coi? ...

VU'A THUOC ANNAM
Saigon - N° 58, Rue LEFÈVRE, N° 58 - Saigon Da !! ... cũng sẵn điệp may ...

Có thứ rượu mạnh Langas hiệu « BAC-CHUS » mới chỉ lại Nam-kỳ lên thứ như thế ngon không có thứ rượu nào bằng. Chỉ một mình hãng Denis Frères mới có thôi.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 BỞI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chê sư, kê nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ Lục châu chur quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy ghé thăm cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. Muốn ĐƯỢC-TÀNH LUYỆN-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không

Faile

Quần tử bợ dõ

Nghe nói một hiệu kia mới bị quân tử nào, vào bợ hết một món vừa tiền vừa hàng hóa cũng khá khá. Tại trời lành người thì quá đó. Tội nghiệp chưa.

Mới đây ở đường Hội An cũng có nhà kia bị quân tử vào nhà, mà nghe chừng chủ này đi gặp đàn bà nên vô tâm chơi rồi ra chỗ không được gì cả. Về nhà vô đưọc, mà động đũa sao đó, người nhà họ đẩy chộp bắt lấy ché. May tiền sự chủ có dây cạm dao đi, ché không thì đã được đi đập gạch rồi đó. Nó chém người nhà kia lát dao—may, không hại mình—rồi rúc ra đằng mà cắt thàng. Lâu nay đã vắng hơi các chủ quán này, sao nay ở đâu lại rúc ra đó?

Chuyện quái

Nghe đồn nhà ông há nào ở làng kia có nuôi một con mèo nó hiện quỉ Bữa nó nó rúc vào chằm ở con gái ông há, rồi nó lại ra hung mã á nó hai cái! Mèo gì lạ vậy? Cả nó la lên, người nhà đánh đuổi mèo, thì có nhà hàng xóm đem về nuôi, không tin quỉ. Nhà này có con dâu nhỏ cũng bị mèo làm cách cả!

Nghe vậy ai cũng cho là chuyện bậy bạ, khỏi hẳn trong những « sách đỏ » của (Hưng) của trẻ nhà trường đó. Đây là những chuyện như vậy cả. Nơi thì « cóc » nơi thì « mèo » hóa ra ông « cóc » « bà chúa » xinh đẹp... Con mèo này chẳng biết hóa ra giống gì, mà nghe nói hai á nó đều bị bịch mà bỏ mình cả! Hay là bởi sợ mà sanh bệnh đó, chứ không lẽ nào có mèo thành tinh.

Đại thi chịu cho rồi mà

Làng kia mới có đám đám và. Nhà tên Đ. vừa soạn đám cưới thì vừa có một á nó vào mặt đám đám và nói rằng Đ có tư tình với á và có chi non thể hiện đến đó, những lời vàng đá phải lời nói chơi? Bây giờ Đ đám rồi thế mà đi cưới hỏi kẻ khác nên á quyết tình phá đám chơi! Nói đã chưa? Á phải rồi á này không thấy gây lố cáo việc gì thì nên đến gần cách để tiện vậy đó. Nghe nói á không nghe lời khuyên đó nên họ tức lên bầm quau rồi họ rúm rúm nhau mới á vô ngồi giờ rồi. Phải! trời này lành năm giờ âm hơn năm dưới đất!

Tourane

Xe lửa chạy thông

Từ ngày 26 Novembre trở đi, đường xe lửa từ Tourane ra Huế, chạy thông như trước, khởi hết mỗi ngày bốn chuyến.

Trong khách và hàng hóa vận tải được tiện lợi, nhờ đó mà có lợi ích cho được họ, vì mấy lần một ngày chỉ chạy có một chuyến ra và một chuyến về, nên vận tải không được thông đở cho lắm.

Toàn-Thành

Assortiments de nouveautés soieries
28 rue de la soie — Hanoi.

Hiệu Toàn-Thành có lời cáo bạch.

Kính lời cùng quý khách gần xa:

Hàng Đào, 28 số nhà,

Còn như hóa vật kẻ ra sau này:

Bù vóc nhiều đủ sa tây,

Có là, có lãnh cùng rây so-mia

(Cachemire).

Mặt hàng không thiếu thứ gì,

Có Đạon, có gấm cùng thì the la

(The la cá).

Hoàng-bào long côn ma-ga (Alpaga),

Y-môn, chỉ tiến trong nhà có luồn,

Nào the, nào lụa Sài-côn (Saigon),

Xuyến trứu các hàng bán buôn đủ màu.

Sa-bác bông với kỹ cầu,

Vàng, sợi, dạ, lụa, hàng màu các hue.

Áo đờn ông, áo đờn bà,

Mua chi xin có trong nhà sản ngay.

Hàng dĩa, cùng lượt, vải tây,

Tré man, tré hạt, miết, giầy với ó.

Nữ-trang quí khách có mua?

Trong nhà những các thứ đồ sản buôn.

Tiền đường xe ngựa ôn ôn,

Các ngài chiểu/cổ gia môn mua cùng.

Cửa hàng rộng mở thông rong,

Bán buôn phải giá không hàng chơi lờ,

Thủ-tha không có đong đura,

Chàng (theo thể tục mà lừa người ta,

Chào ông gần, nhá khách xa,

Bắc-Nam xem cũng một nhà giao

thông!

Nay kính.

Chủ nhân: M. ĐINH-TH. C. A.

Thợ khăn đen có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ

Kính cùng quý ông dùng khăn

đen rồi:

Tôi thiết rành nghề thợ khăn

trên 15 năm rồi, nên làm đủ kiểu

các thứ khăn nhiều lớp; ít lớp,

lớp dày, lớp mỏng. Kiểu nào theo

kiểu này rất khéo. Như là thứ

lớp mỏng từ 7 tới 9-10 lớp, thứ

lớp dày từ 4 tới 6 lớp mà

Song có thứ khăn bạch theo kiểu

cúp tóc, qui ông muốn kết dính

lại một lần bạch lên dễ xuống

như dùng nón vậy rất tiện, thì

phải do (contour de tête) mấy tầng

phân và mấy lớp dày mỏng xin

chỉ rõ trong thơ và chỗ mấy ông

ở đặng tới làm rồi gởi lại tiền sớ

phí tới chịu.

Khăn dệt có hai giá tùy theo

hạng nặng nhẹ:

Hạng như, bông và nhiều Bombay

1 khăn 2\$50

Hạng nhì, bông và nhiều Bombay

1 khăn 2.00

Còn nhà buôn bán muốn mua si
có đủ kiểu xin gởi thơ tới sẽ định
giá cho dễ bán.

Cúi xin quý ông hãy mua khăn
của tôi làm thiệt khéo và kỹ càng,
chắc lắm. lâu hư mà lại giá rẻ.

Kính cáo

NGUYỄN-VAN-BUP

Thợ khăn đen

Fils de M. Hoà, Propriétaire

à Suối đờn (Lái-thiếu)

Trường dạy làm bánh

Trường dạy làm bánh ở đàng
Espagne sau Lục-tinh-khách-sạn
đang dạy làm Dầu chà-Quách Hà-
chim-Bên và đủ các thứ bánh Bún
Khách trứ.

Người Annam bắt luận Nam,
Nữ đều dặng đến xin vào học,
khởi tiền tiền bạc chi cả, duy có
chứ công học nên nghề.

THƯƠNG TRƯỞNG

Giá các thứ hàng hóa xuất cảng

CÁC VẬT THỦ SẢN	CÁN TA	GIÁ BẠC
Cải ló	Thước chuong	150 tới 2 00
Cây trâm 0=45 tới 0=50	một tạ	0-80
Cây dẻ nhuộm	"	2.00
" vàng lợt	"	2.50
" đỏ	"	1.50
Gạch tiêu	một muôn	85.00
Gạch Bắc-kỳ	một ngàn	130.90
Gạch Hồng-mao	một trăm	150.00
Gạch xi-mán	"	6.50
" đặc hạng nhứt	"	3.50
" đặc hạng nhì	"	6.50
" có lỗ	"	6.50
Đầu khâu	hàng nhứt và hàng nhì	60 kil. 4
" rùng	"	20 = 30
" sunam	"	Nominal
" Lào	"	"
Vôi bột	"	0.95
Vôi cục Bắc-kỳ	100 kil.	1.35
Sáp ong	60 kil. 4	70 = 85
Heo sống	100 kil.	27 = 33
Dừa khô	68 kil.	8.00 = 10.00
"	"	10.00 = 11.00
"	"	27 = 29
"	"	27 = 29
"	"	47 = 49
"	"	11 = 13
"	"	40 = 46
"	"	25 = 35
"	"	20 = 25
"	"	150 = 1.50
"	"	100 = 130
"	"	25 tới 27
Nhựa sơn chưa lọc	"	5.00 = 6.00
Đau phụng	60 kil.	8.00 tới 10.00
Hột sen	68 kil.	8.00 = 9.00
Dầu cá	100	5.00
Mỡ heo	100	23.00 = 25.00
Dầu phụng	50	17.00 = 19.00
Dầu dừa	50	4.50 = 6.00
Cải Cao-mén	60 kil.	2.50 = 4.00
Đầu khô Nam-kỳ	100 kil.	1.80 1.90
Bếp trắng	"	2.70 2.80
Bếp đỏ	"	2.70 2.80
Cau khô	75 kil.	28 tới 36
"	"	40 = 42
"	"	39 = 41
"	"	41 = 43
"	"	35 = 36
"	"	29 = 30
Tiền sớ có giấy	"	18 = 20
Khô tra	"	5 = 7
Máy sợi	"	65 =
Ngôi móc	một muôn	35 =
Ngôi ống	"	55 =
Ngôi Bắc-kỳ	"	220 tới 300
"	"	150 = 220
"	"	30 = 50
"	"	30 = 40
"	"	360 400
"	"	340
"	"	360 = 400
"	"	3-10
Bong bóng cá	hàng nhứt	60 kil. 400
"	" nhì	"
"	" ba	"
"	" tư	"
"	Tánchâu	150 cân
"	"	340
To	Batri-Mocsy	100
"	Cambodge	60 kil. 400
Mái	"	"

